

۳- بازارچهای بیانات

(۳)

ذخائر جهانی :

oooooooooooo

میزان ذخائر کره برروال سالهای قبل به روند نزولی خود ادامه دادواز ۴۰۰ هزارتن درپا یا نسال ۱۹۷۹ به ۲۶۰ هزارتن درپا یا نسال ۱۹۸۰ و ۱۵۰ هزارتن درپا یا نسال ۱۹۸۱ رسید. دراقیانوسيه، ميسزان ذخائر از ۸۰ هزارتن درپا یا نسال ۱۹۷۹ به ۵۵ هزارتن در پا یا نسال ۱۹۸۱، تقلیل یافت. بالعكس، در یالات متعدده میزان ذخائر بخاطر افزایش خریدهای دولتی افزایش یافت و از ۱۳۸ هزارتن به ترتیب درسالهای ۱۹۷۹ و ۱۹۸۰ به ۲۵۰ هزارتن درسال ۱۹۸۱ رسید. رشد تولیدات فراورده‌های لبنی و توسعه بطئی موارد استعمال تجارتی آنها موجب گشت که میزان ذخائر کره از ابتدای انتهای سال ۱۹۸۲ علیرغم تدا بیر بکار گرفته شده جهت افزایش مصرف درکشورهای عمدۀ تولید کننده افزایش یابد. کل ذخائر کشورهای جامعه اقتصادی اروپا و نیز یالات متعدده و کانادا درسال مذکور افزایش یافته درسال ۱۹۸۲ درکشورهای جامعه اقتصادی اروپا ذخائر خصوصی و عمومی بالغ بر ۳۵۵ هزارتن در مقایسه با ۴۲ هزارتن درسال ۱۹۸۱ اشد. درکشورهای مذکور، درجهت قابل رقابت نمودن کره با دیگر مواد چربی دار، تلاش‌های عمدتاً "از طریق فروش به قیمت نازل، بعمل آمد، در یالات متعدده کل ذخائر کره علیرغم برقراری سیستمی از توزیع که مصرف را بیش از پیش افزایش میداد، از ابتدای سال ۱۹۸۲ تا انتهای آن از ۹۵ هزار

جدول (۱۲) انتقالیه برای تولید و ذخایر کره EEC

EEC سهمیه -%	EEC سهمیه -%	۱۹۸۵-۸۹ متوسط سهمیه (EEC)	۱۹۸۳ مقدار واقعی (EEC)	
۹۱	۹۴	۹۸/۵	۱۰۴	میزان تحویل شیر (میلیون تن) EEC
۱/۵۰۰	۱/۶۰۰	۱/۹۵۰	۲/۲	تولید کره EEC (میلیون تن)
+۸۰	+۸۰	+۸۰	+۸۰	واردات کره (هزار تن)
۱/۵۸۵	۱/۷۲۵	۲/۰۳۵	۲/۳۸۵	تولید + واردات (میلیون تن) مصرف کنندگان EEC در سال ۱۹۸۰:۸۳ ۱۹۸۱:۸۲ ۱۹۸۲:۸۳ EEC در سال ۱۹۸۳:۲۴۵
-۱۸۸۵	-۱۸۸۵	-۱۸۸۵	-۱۸۸۵	صرف و مادرات EEC
-۳۰۰	-۱۵۰	+۱۵۰	+۵۰۰	تفییرات سالانه ذخایر کره (هزار تن)

(۱) شامل ۵۲۰ هزار تن فروش با سوبسید

Food Policy, Vol 10/No3/ Aug. 1985, P.200.

مأخذ:

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

همانطورکه در جدول مشاهده میگردد، بافرض ثابت ماندن میزان صادرات + مصرف) در مجموع کشورهای EEC در حد مقدار سال (۱۹۸۳ ۱/۸۸۵ میلیون تن) ، طی سالهای ۱۹۸۵-۸۹ ، سالانه ۱۵۰ هزار تن به میزان ذخایر کره در کشورهای مذکور اضافه گردیده و میگردد . لذا بمنظور کاهش میزان ذخایر سالانه بمیزان ۱۵۰ هزار تن می باشد تولید کره سالانه ۳۰۰ هزار تن کاهش می یافتد . و این حداقل میزان است که کشورهای EEC در مدتظرداشت ۱۱ سال دوحتی امکان به ۳ روش

می توانند عمل نمایند: تعیین و پرداخت وجهی با بسته ای مقدار از شیر که براساس برنامه به بازار عرضه نمی شود، افزایش خرید شیر بدون توزیع مجدد آن، کاهش میزان سهمیه خرید شیر همراه با افزایش قیمت آن، درجول مذکور، میزان تحویل شیر با ۵ درصد کاهش به متوسط ۹۸/۵ میلیون تن سهمیه طی سالهای ۱۹۸۵-۸۹، میرسد در همین حال میزان تولید کره از متوسط سالیانه ۲/۳۵ میلیون تن به متوسط سالیانه ۱/۹۵۵ میلیون تن (۱۵ درصد) کاهش می یابد، اگر واردات از زلاندنو (حدود ۵ هزار تن) در نظر گرفته شود، کل میزان کره که در دسترس خواهد بود بالغ بر ۲/۰۳۵ میلیون تن می شود، به رحالت، با مقایسه ای که بین هزینه مصرف ۵ میلیون تن شیر مازاد بر تلاضی و هزینه کاهش تولید شیر بمعان ۵ میلیون تن، بعمل آورده، به این نتیجه رسیده اند که پکارگویی یکی از ۳ روش فوق تاثیم مثبتی بر بودجه EEC خواهد داشت.^(۱)

کل میزان ذخایر کره در جامعه اقتصادی اروپا، امریکای شمالی واقیانوسیه، در ۲۰ ریل ۱۹۸۷ بالغ بر ۱/۴۶ میلیون تن بوده است که در مقایسه با میزان ذخایر سال ماقبل (۱۹۸۶) ۱/۴۳ میلیون تن، ۲ درصد رشد را نشان میدهد. در اول ژوئیه سال ۱۹۸۷، کل میزان ذخایر با رقم ۱/۴ میلیون تن، در حدود ۱۶ درصد پائین تر از سطح میزان ذخایر در سال ماقبل قرار داشته است. از سه ماهه سوم سال ۱۹۸۷، میزان ذخایر شروع به تنزل نموده انتظار براین بود که میزان جهانی ذخایر کره در پایان ۱۹۸۷ بطور قابل توجه پائین تراز میزان آن در ابتدای سال باشد.

(۱) Ibid, P. 199.

کل میزان ذخایر کره در EEC (عمومی و خصوصی)، در اول اکتبر سال ۱۹۸۶، بالغ بر ۴۸/۱ میلیون تن بود و در اول ژوئیه سال ۱۹۸۷ به ۱۶/۱ میلیون تن تنزل یافت. تخمین زده شده که حدود ۵۰۰ هزارتن یا تقریباً "نصف کل میزان ذخایر کره از نسou کره" کهنه بوده است (کره بیش از ۱۸ ماهه)، که مقدار زیادی از آن کاملاً از بین رفته بود. میزان عمومی ذخایر کره از ۲۴/۱ میلیون تن در ۱۱ سپتامبر ۱۹۸۶ به ۵/۱ میلیون تن در ۱۵ سپتامبر ۱۹۸۷، تقلیل یافت. انتظار میرفت که میزان ذخایر کره (عمومی و خصوصی) در پایان ۱۹۸۷ به ۷۵۰ هزارتن که تقریباً "نصف ۳۶/۱ میلیون تن در آغاز سال بود، کاهش یا بد.

بمنظور تقلیل سطح میزان ذخایر، کمیسیون جامعه اقتصادی ارها دوازدهم جهت کاهش قیمت مداخله‌ای در پیش گرفت، اولین اقدام افزایش طول مدت پرداخت جهت کره فروخته شده از محل ذخایر مداخله‌ای از ۱۰ گروز به ۴۵ گروز و دو میلیون اقدام تعیین مسئول جهت قبول هزینه اولین ۴۵ گروز ذخیره‌سازی کره بود. جهت پمصرف رسانیدن یک میلیون تن از کره کهنه طی سالهای ۱۹۸۷ و ۱۹۸۸، تصمیمات مهمی در فوریه ۱۹۸۷ اگرفته شد، سیستم فعلی دو خلال دوره انتقال حفظ خواهد شد و تأخیرها در زمینه پرداخت‌ها و خرید جهت ذخایر مداخله‌ای همچنان ادامه خواهد یافت. با رسیدن حجم کره عرضه شده جهت ذخایر مداخله‌ای به بیش از ۱۵۰ هزارتن، دوره انتقالی مدتی بعده از اول آوریل ۱۹۸۷ به اتمام رسید. جهت جلوگیری از سفره بازی در طول ماه مارس، زمانیکه ۳۵ هزارتن کره عرضه گردید، یک سقف ۱۸۵ هزارتن در نظر گرفته شد. از ماه مارس تا اواخر ژوئن ۱۹۸۷، میزان کره جهت ذخایر مداخله‌ای

(1) Intervention Stocks.

به ۱۸۵ هزارتن رسید و در این حال کمیسیون جامعه اقتصادی اروپا خریدهای مداخله‌ای را بحال تعلیق درآورد.

میزان ذخایر زلاندنو در اول زوئیه ۱۹۸۷ در مقایسه با ۱۱۵ هزارتن در اول زوئیه ۱۹۸۶، بالغ بر ۶۴ هزارتن، شد. فروش ۵۵ هزارتن از روغن کره به بزرگی تا حد زیادی از ذخایر اضافی کره کهنه کاست.

این فروش توأم با کاهش شدید تولید در سال ۱۹۸۶/۸۷، وضعیتو متعادل را در پایان آخرین فصل ۱۹۸۶/۸۷ در ذخایر کره بوجود آورد. میزان ذخایر استرالیا در اول زوئیه ۱۹۸۶ بالغ بـ ۱۶/۶ هزارتن بوده و در اول زوئیه ۱۹۸۷ به ۲۹/۶ هزارتن افزایش یافت. این افزایش عمدتاً ناشی از کاهش قابل ملاحظه صادرات بود، است. در لیستان، ذخایر کره‌که در سال ۱۹۸۶ در سطح پائین قرار داشت، در زوئیه ۱۹۸۷ افزایش یافته و به حد ۲۴/۸ هزارتن رسیده در فنلاند، میزان ذخایر در اول زوئیه ۱۹۸۷ با ۷ درصد افزایش نسبت به سال ماقبل در سطح ۱۵ هزارتن قرار داشت و طبق شواهد موجود، در طول سال مذکور تیزبدلیل کاهش صادرات، افزایش یافت. میزان ذخایر کره در سوئد در اول زوئیه ۱۹۸۷ بالغ بر ۴/۵ هزارتن شد. میزان ذخایر این کشور در اول زوئیه ۱۹۸۶، ۸۶ هزارتن بوده است. ذخایر کره در زاپن، در اول آوریل ۱۹۸۷، با اندکی کاهش در مقایسه با میزان سال ماقبل، در حد ۲۹ هزارتن قرار داشته است. میزان کاهش در طول سال ۱۹۸۷ بیشتر بوده است. معزالک، بدالک و جود رکود در زمینه تقاضا، میزان ذخایر بازهم در سطح بالقلمداده گردیده است.

درا یا لات متعدد، خریدهای تضمینی کره به سطح خیلی-

نازلی رسیده است . ذخایر عمومی بطور بیسا بقهای کاهش یا فتله است ، بطوریکه میزان آن در اوت ۱۹۸۷ بالغ بر ۴۴ هزار تن شده است . این میزان واردات ۱۹۸۶ حدود ۱۰۲ هزار تن بوده است . تا پایان سال ۱۹۸۷ انتظار میرفت که میزان ذخایر به پائین ترین سطح خود بعد از اواسط دهه ۱۹۷۵ برسد . میزان ذخایر کره در کانادا با ۲۵ درصد کاهش نسبت به سال ماقبل ، در اول زوئیه ۱۹۸۷ بالغ بر ۱۸ هزار تن شده است .
^(۱)

قیمت :
*****

همانطورکه در جدول (۶) ملاحظه میشود ، قیمت‌های عمده - فروشی کره طی سالهای ۱۹۸۱-۸۳ ، بطور متوسط سالانه بالغ بر ۲/۲۶ دلار در هر کیلوگرم بوده است . در سال ۱۹۸۴ قیمت کره با ۶/۰ درصد رشد به ۳/۲۸ دلار میرسید . پس از آن در سالهای ۱۹۸۵ و ۱۹۸۶ ، به ترتیب با ۵/۲ و ۱/۹ درصد کاهش به ۳/۱۱ و ۳/۰۵ دلار تقلیل یافته طبق جدول (۷) ، قیمت‌های عمده فروشی هر ۱۰۰ پوند کره اعلاه شیکاگو ، طی سالهای ۱۹۸۱-۸۶ ، بطور متوسط در سطح ۱۴۶/۵ دلار قرار داشته است . طی همین سالها ، متوسط قیمت‌های عمده فروشی در هر تن نیز ۳۲۳۲/۲ دلار بوده است . قیمت ۱۰۰ کیلوگرم کره هلند ، در سال ۱۹۸۱ بالغ بر ۸۷۲ فلورن بوده است . این قیمت طی سالهای ۱۹۸۲ و ۱۹۸۳ به ترتیب با ۴/۵ و ۴/۸ درصد رشد به عدد ۹۱ و ۹۵۵ فلورن میرسد . در سالهای بعد ، تا ۱۹۸۶ ، قیمت هی که مذکور ، مرتب " کاهش یافته است . بطوریکه در سال ۱۹۸۶ ، قیمت با
^(۱) The World Market for Dairy Products 1987, P. 28

۱۴/۶ درصد کاهش نسبت به سال ۱۹۸۳ به ۸۱۶ فلورن تقلیل می یابد .
قیمت مزبور بر حسب دلار امریکا از ۳۴۹۵ دلار در هر تن در سال ۱۹۸۱ به
۲۵۰۲ دلار در سال ۱۹۸۵ رسید و بعبارت دیگر طی این سالها مرتبه *
از کاهش برخوردار بوده است . در سال ۱۹۸۶ با ۳۳/۱ درصد رشد به
۳۳۲۱ دلار در هر تن افزایش می یابد .

قیمت های عمده فروشی هر تن کره دانمارکی در لندن + در
سال ۱۹۸۱ ۲۵۶۷ لیره بوده است و پس از ۲/۵ و ۳/۸ درصد رشد
در سالهای ۱۹۸۲ و ۱۹۸۳ به ارقام ۲۲۱۲ و ۲۲۶۷ لیره ارتقا می یابد . طی سالهای ۱۹۸۴ و ۱۹۸۵ به ترتیب با ۴/۳ و ۱/۵ درصد رشد
منفی به حدود ۲۱۹۸ و ۲۱۶۵ لیره کاهش یافته ولی مجددا " در سال
۱۹۸۶ با ۴/۲ درصد رشد به ۲۲۶۶ لیره افزایش می یابد . قیمت همین
کره بر حسب دلار در هر تن طی سالهای ۸۵ - ۸۱ - ۱۹۸۱ مرتبا " دارای کاهش
بوده و از ۴۱۹۲ دلار در سال ۱۹۸۱ به ۴۱۹۲ دلار در سال ۱۹۸۵ رسیده
است . میزان کاهش سال ۱۹۸۵ در مقایسه با سال ۱۹۸۱ بالغ بر
۳۲/۱ درصد بوده است . ولی همین قیمت مجددا " در سال ۱۹۸۶ با ۱۸/۵ با
درصد رشد افزایش یافته بالغ بر ۳۳۲۴ دلار گردیده است .

طبق تصمیم کمیته مربوط به پروتکل چربی شیر ، حداقل
قیمت صادراتی کره در ۳۱ مه ۱۹۸۵ از ۱۲۰۵ به ۱۰۰۰ دلار در هر تن
کاهش داده شد . البته اثر این تصمیم در ۵ ژوئن ۱۹۸۵ ظاهر گشت .
همزمان با آن ، جهت فروش کره کهنه ، با اعماض مولارد پاراگراف
اتا ۴ شرط ۳ او شرط ۷:۱ پروتکل چربی شیر ، تصمیم دیگری نیز گرفته
شد . حدود ۲۰۰۵ هزار تن کره با قیمت های پائین تراز حداقل ۱۲۵۵ دلار

(1) Committee of the Protocol Regarding Milk Fat.

جدول (۱۳) قیمت‌های معدن شرشک کره می‌سالهای ۱۹۸۶-۱۹۸۷ واحد: کمپلکس / دلار آمریکا

تاریخ	سال	۱۹۸۴ (متوسط)	۱۹۸۵	۱۹۸۶
تاریخ	سال	۱۹۸۴ (متوسط)	۱۹۸۵	۱۹۸۶
۱۹۸۶	۱۹۸۶	۱۹۸۲	۱۹۸۳	۱۹۸۴
۱۹۸۵	۱۹۸۵	۱۹۸۱	۱۹۸۲	۱۹۸۳

F.A.O. Commodity Review and Outlook 1986-87, (Rome:
FAO Pub., 1987), p. 70.

مأخذ:

مأخذ:

F.A.O. Commodity Review and Outlook 1986-87, (Rome:
FAO Pub., 1987), p. 70.

جدول (۱۴) قیمت اندوام کره می‌سالهای ۱۹۸۶-۱۹۸۷ واحد: دلار آمریکا (مرتن)

سال	۱۹۸۶	۱۹۸۷	متوسط	متوسط
متوسط	۱۹۸۶	۱۹۸۷	۱۹۸۶	۱۹۸۷
متوسط	۱۹۸۶	۱۹۸۷	۱۹۸۶	۱۹۸۷
متوسط	۱۹۸۶	۱۹۸۷	۱۹۸۶	۱۹۸۷
متوسط	۱۹۸۶	۱۹۸۷	۱۹۸۶	۱۹۸۷

شرح

کرم کرده ملتدی بر حسب گلورون	۸۷۲	۱۴۸	کرم کرده ملتدی بر حسب گلورون	۱۴۸
قیمت معدن شرسکه هاکلبو	-	-	قیمت معدن شرسکه هاکلبو	-
کرم کرده دانسارکی در لندن	۴۰۶۷	۲۲۱۲	کرم کرده دانسارکی در لندن	۲۲۱۲
بر حسب لندن	۳۳۳۴	۲۸۰۶	۲۹۲۷	۳۸۲۲
	۳۳۳۴	۲۸۰۶	۲۹۲۷	۳۸۲۲

F.A.O., FAO Production Yearbook, 1986, (Rome:FAO Pub., 1987), p. 131.

مأخذ:

جدول (۱۵) قسمت های بین المللی کرده طبق سالهای ۱۹۸۵-۱۹۸۷

واحد: دلار آمریکا برای محیط طوب

سال		۱۹۸۵			۱۹۸۶			۱۹۸۷	
زادبیه سبتمبر	آوریل زودهن	اکتبر زادبیه	آوریل زادبیه	اکتبر زادبیه	آوریل زادبیه	آوریل زادبیه	آوریل زادبیه	اکتبر زادبیه	آوریل زادبیه
مارس	مارس	مارس	مارس	مارس	مارس	مارس	مارس	مارس	مارس
۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
—	—	—	—	—	۱۱۵۰	۱۴۵۰	۱۳۰۰	—	—
۱۰۵۰	—	—	—	—	۱۱۰۰	—	—	—	—

۱۹۸۵-۱۹۸۷ - مقداری از فروشی کرده، علی‌غم شرط ۱۹۸۷-۱۹۸۸ تکل به قیمت های

باقیمان ترا زد و بعد از مورت کرته است.

GATT, International Dairy Arrangement, The World Market for Dairy Products 1987, Geneva: GATT Pub., November 1987), p.14.

جدول (۱۶) مطلع حداقل قیمت های صادراتی طی سالهای ۱۹۸۰-۱۹۸۷

واحد: دلار آمریکا برای محیط طوب
F.O.B.

جدول (۱۶) مطلع حداقل قیمت های صادراتی طی سالهای ۱۹۸۰-۱۹۸۷

کره		شرط			اول اکتبر			اول اکتبر			۱۲ زادبیه			۱۲ زادبیه			۱۹۸۷		۱۹۸۷	
۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۲۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۲۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۲۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۲۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰

GATT,ibid,p.2.

مأخذ:

در هر تن فوب (F.O.B) فروخته شد . در سال ۱۹۸۶ حدود ۴۲۵ هزار تن کره کهنه توسط جامعه اقتصادی روپا با قیمت های پائین تر از ۱۰۰ دلار در هر تن فوب (F.O.B) ، با صرف نظر از شرط ۱ : ۷ پروتکل مذبور ، فروخته شد . توضیح این نکته نیز لازم به نظر میرسد که مدت تعلیق شرط ۱ : ۷ پروتکل که از مه ۱۹۸۵ آغاز شده بوده تا ۳۱ دسامبر ۱۹۸۶ ادامه داشته است .

در چند سال گذشته ، قیمت های بین المللی کره ، بخاطر ضعف تقاضا ، بطور مداوم کاهش یافته اند .

میزان ذخایر کره در سطح بالا باقیمانده و همچنان بر فشار به بازار ادامه داده است . در سال ۱۹۸۶ واویل ۱۹۸۷ ، بر عایت خداقل قیمت های مورد توافق برای تعدادی از کشورها بمنظور فروش کره مرغوب در بعضی از بازارهای جهان مشکل بوده .

قیمت های بین المللی کره مرغوب در سال ۱۹۸۶ و سراسر سال ۱۹۸۷ در همان حد خداقل قیمت های صادراتی و یا کمی بیشتر ثابت باقی ماندند ، اگرچه مقداری از فروشهای اخیر این نوع کره بـا قیمت های بالاتر از ۱۰۵۰ دلار در هر تن فوب (F.O.B) صورت گرفت . انتظار می رود که کاهش عرضه کره در سال ۱۹۸۸ منجر به افزایش ^(۱) قیمت ها شود .

تجارت جهانی :

صادرات جهانی کره (شامل روغن کره) بایک درصد افزایش ، در سال ۱۹۸۱ به ۱/۴ میلیون تن رسید . در این سال ، حجم تجارت

---

(1) The World Market for Dairy Products 1987 , P. - 30.

جهانی کره حدود ۱۵ درصد ترقی نمود. این رشد کم، عمدتاً "معلول کا هش صادرات کشورهای اروپائی (که بالغ بر بیش از نصف صادرات جهانی بود) به کشورهای جهان سوم بوده است و این در حالیست که صادرات در بین خودکشورهای اروپائی درحال افزایش بوده صادرات کشور زلاندنو، بزرگترین صادر کننده کره، در سال ۱۹۸۱ به ۴۰۰ هزار تن رسید (که قسمتی از آن ناشی از افزایش فروش به کشور شوروی بود)، صادرات کشور ایالات متحده (که ذخایر قابل ملاحظه ای در اختیار داشت) از میزان ناچیزی در سال ۱۹۸۰ به ۵۴ هزار تن در سال ۱۹۸۱ رسید. این افزایش ناگهانی ناشی از انعقاد قراردادهای فروشی بوده است که رسماً "بازلاندنو ولہستان" بسته شده بوده. واردات به کشورهای اروپائی نیز برای دومین سال در سال ۱۹۸۱ کاهش یافت و با ۱۵ درصد نزول به ۱۰۰ هزار تن رسید. از میزان واردات کشورهای در حال توسعه، که "قبلًا" سریعاً "رشد کرده بود" (از متوسط ۳۱۲ هزار تن طی سالهای ۷۸ - ۱۹۷۶ به ۵۱۴ هزار تن در سال ۱۹۸۰)، نیز کاسته شد. بطوریکه در سال ۱۹۸۱ به ۴۷۵ هزار تن رسید. علت عدمه این کاهش را میتوان در بالابودن میزان قیمت‌های (۱) سال ۱۹۸۰ دانست که بطور قابل ملاحظه ای از میزان تقاضای کره کاست. صادرات جهانی کره (شامل کره مایع) با ۱۴/۳ درصد تقلیل، در سال ۱۹۸۲ به ۱۸۲ میلیون تن کاهش یافت، که قسمتی از آن مربوط بوده است به کاهش مصرف جهانی و قسمتی نیز به کاهش قابل ملاحظه تقاضا از جانب کشورهای خاورمیانه، اروپای شرقی و شوروی ارتباط داشته است. میزان فروش کره توسط کشورهای جامعه

(۱) International Trade 1981/82, p. 41.

اقتصادی اروپا - عرضه کنندگان عمدۀ کره به بازارکشورهای خاورمیانه، اروپای شرقی و شوروی و دیگر بازارها یعنی که ۸۵ درصد تجارت جهان نوکره را در اختیارداشته است - با ۲۳ درصد تقلیل، در سال ۱۹۸۲ به حدود ۷۹۵ هزارتن رسید. این کاهش عمدتاً "بدودلیسل صورت گرفته است: کاهش حجم صادرات کشورهای مذکور به کشورهای جهان سوم و کاهش صادرات بین خود این کشورها، صادرات کرده از کشور زلاندنو، در سال ۱۹۸۲، بطور جزئی افزایش یافت و این افزایش عمدتاً "به کشورهای انگلستان و شوروی کمدووارد کننده عمدۀ کرده زلاندنو بحسب می‌آیند، صورت گرفته است. در سال ۱۹۸۲، میزان فروش‌های رسمی ایالات متحده به کشورهای زلاندنو و لهستان با توجه به اینکه ذخایر امریکا مرتباً "در حال افزایش بود، نظیر سابق ادامه یافته است.

در سال ۱۹۸۲، واردات کرده توسط کشورهای جامعه اقتصادی اروپا، کاهش یافت و به سطح ۵۰۰ هزارتن رسید که از این مقدار ۱۰۰ هزارتن آن از کشورهای جهان سوم تامین گردیده است. کاهش واردات مذکور بدلیل افزایش تولید و ذخایر خودکشورهای جامعه صورت پذیرفته است. در کشورهای اروپای شرقی و شوروی میزان واردات کرده بدلیل وجود مشکلاتی در تراز پرداخت‌های خارجی آنها و تیزشد تولید داخلی، تدریجاً "کاهش یافت و به ترتیب به حدود ۱۹۵ هزارتن و ۶۰ هزارتن رسید. در سال ۱۹۸۲ واردات کرده در کشورهای در حال توسعه بویژه کشورهای صادرکننده نفت، به کاهش خود آدامه داد.

کل میزان واردات کرده توسط کشورهای عضو OECD (بجز ترکیه و یوگسلاوی)، طبق جدول (۱۲) در سال ۱۹۸۰، بالغ بر ۴۲ هزارتن

(1) International Trade 1982/83, P. 40.

(۱)

جدول (۱۷) سهم مناطق مختلف OECD از کل میزان واردات کره آن طی سالهای ۱۹۸۰-۸۴

سال	شرح	۱۹۸۴	۱۹۸۳	۱۹۸۲	۱۹۸۱	۱۹۸۰
کل - (بجز ترکیه و یوگسلاوی روزارتن)	یوگسلاوی روزارتن	۵۸۱	۶۲۷	۶۹۱	۷۲۴	۶۴۲
آمریکای شمالی - (کانادا و ایالات متحده)	-	۰/۲	۰/۲	۰/۱	۰/۱	۰/۲
زاین	-	۰/۲	۰/۳	۰/۲	۰/۲	۰/۲
اقیانوسیه - (استرالیا و زلاندنو)	-	-	-	-	-	-
اروپا - (بجز ترکیه یوگسلاوی)	-	۹۹/۵	۹۹/۵	۹۹/۱	۹۹/۶	۹۹/۵
EEC -	کل -	۹۶/۹	۹۷/۰	۹۵/۷	۹۶/۸	۹۶/۱

(۱) در این جدول، جمع درصدهای هرستون بعلت وجه مشترکی که مناطق از هیئت کشوری با هم دارند، برابر ۱۰۰ نمی باشد.

OECD, Op-Cit, P.36.

مأخذ: محاسبه براساس ارقام موجود در:

(۱)

جدول (۱۸) سهم مناطق مختلف OECD از کل میزان صادرات کره آن طی سالهای ۱۹۸۰-۸۴

سال	شرح	۱۹۸۴	۱۹۸۳	۱۹۸۲	۱۹۸۱	۱۹۸۰
کل - (بجز ترکیه و یوگسلاوی روزارتن)	یوگسلاوی روزارتن	۱۲۶۲	۱۱۵۸	۱۲۹۸	۱۳۷۷	۱۳۴۲
آمریکای شمالی - (کانادا و ایالات متحده)	-	۴/۱	۲/۲	۵/۲	۴/۰	۰/۱
زاین	-	-	-	-	-	-
اقیانوسیه - (استرالیا و زلاندنو)	-	۲۱/۱	۱۹/۲	۱۸/۱	۱۵/۰	۱۶/۲
اروپا - (بجز ترکیه و یوگسلاوی)	-	۷۲/۲	۷۷/۲	۷۵/۸	۸۱/۰	۸۳/۶
EEC -	کل -	۷۰/۱	۷۲/۶	۷۲/۴	۷۸/۲	۸۱/۸

(۱) در این جدول جمع درصدهای هرستون بعلت وجه مشترکی که مناطق از هیئت کشوری با هم دارند ۱۰۰ نمی باشد.

OECD, Op-Cit, P.36.

مأخذ: محاسبه براساس ارقام موجود در:

بوده و پس از ۱۲/۸ درصد افزایش در سال بعد به ۷۲۴ هزار تن میرسد. طی سالهای ۱۹۸۲، ۱۹۸۳ و ۱۹۸۴، واردات این کشورها به ترتیب با ۴/۶ درصد، ۲/۸ درصد و ۸/۸ درصد کاهش، شامل ارقام ۶۹۱، ۶۳۷ و ۵۸۱ هزار تن میشود. طی سالهای ۸۴ - ۱۹۸۵، در بین گروههای مختلف کشورهای اروپائی عضو "OECD" و گروه کشورهای عضوجاً معممه اقتصادی اروپا، بطور متوسط با لاترین سهم را درواردات داشته‌اند، (به ترتیب ۹۹/۴ و ۹۶/۵ درصد). کل میزان صادرات کره توسط کشورهای عضو OECD (جز ترکیه و یوگسلاوی)، طبق جدول (۱۸)، در سال ۱۹۹۰ بالغ بر ۱/۳ میلیون تن شده و پس از ۲/۶ درصد افزایش در سال بعد به ۱/۴ میلیون تن میرسد. طی سالهای ۱۹۸۲ و ۱۹۸۳ صادرات این کشورها به ترتیب با ۵/۷ و ۱۵/۸ درصد کاهش شامل ارقام ۱/۳ و ۱/۱۵۶ میلیون تن میشود. در سال ۱۹۸۴، صادرات OECD مجدداً "افزایش یافته و با ۹/۱ درصد رشد به ۳/۱ میلیون تن میرسد. طی سالهای یادشده در بین گروههای مختلف عضو "OECD"، کشورهای اروپائی عضو OECD و گروه کشورهای عضو جامعه (EEC)، بطور متوسط با لاترین سهم را در صادرات داشته‌اند (به ترتیب ۵/۷۸ و ۷۵/۴ درصد). در سال ۱۹۸۲، صادرات خالص کشورهای اروپای غربی، علیرغم افزایش قابل ملاحظه در تولیدات آنها، کاهش یافت. اغلب صادرات کشورهای جامعه به کشورهای حوزه دریای مدیترانه و صادر-کننده نفت (اوپک) صورت گرفته است. میزان افزایش این صادرات در مقایسه با سال ماقبل (۱۹۸۱) حدود ۱۳ درصد بود. صادرات کره جامعه اقتصادی اروپا در سال ۱۹۸۲ به کشورهای اروپای شرقی حدود ۴۲ درصد رشد نمود و میزان صادرات به شوروی در همین سال،

تقریباً " در حد صفر قرار داشته است . در خارج از جامعه اقتصادی اروپا ، صادرات فنلاندحدود ۵۴ درصد در مقایسه با سال ۱۹۸۱ کاهش یافت . واردکننده عمدہ کره این کشور ، شوروی بوده که در سال مذبور صفا " ۵/۵ هزار تن کره از فنلاندواردکرده است (کاهشی بمیزان ۴۱ درصد) ، از جهت دیگر ، صادرات سوئیس ، در سال ۱۹۸۱ بمیزان ۳۸ درصد ، که عمدتاً " به کشورهای سوئیس و شوروی صورت گرفته ، افزایش یافته است . از جهت واردات ، دربین کشورهای ای اعضو جامعه اقتصادی اروپا ، در سال ۱۹۸۲ صفا " واردات کشورهای بلژیک و یونان افزایش یافت . در خارج از جامعه ، دربین کشورها اروپای غربی ، کشور سوئیس در سال ۱۹۸۲ بعنوان تنها واردکننده عمدہ کره ، باقی ماند . این کشور در سال مذکور با ۳ هزار تن افزایش نسبت به سال ماقبل ، ۱۵/۴ هزار تن کره وارد نموده است . واردات و صادرات بکل کشورهای اروپای شرقی ، در سال ۱۹۸۲ بشدت کاهش یافت . در شوروی میزان صادرات کره ۱۱ درصد افزایش و میزان واردات آن ۳۵ درصد کاهش نشان میدهد . علت افزایش زیاد صادرات کره در این کشور ، عمدتاً " ناشی از افزایش تولید داخلی (۶درصد) و نیز واردات روغن های نباتی با قیمت های نسبتاً " پائین یوده است . در سال ۱۹۸۳ ، در میزان خالص صادرات کره کشورهای اروپای غربی ، در مقایسه با سال ۱۹۸۲ ، کاهش بیشتری صورت گرفته است . علل عمدہ این کاهش می توانند مواردی از تغییر رقباً بست بیشتر کشورهایی همچون ایالات متحده و زلاندن دوربازارهای جهانی و نیز تقلیل درآمدهای نفتی بعضی از کشورهای تولیدکننده نفت ، قلمداد شود . در سال ۱۹۸۳ ، بعلت افزایش تولید داخلی کشورهای

اروپای شرقی و شوروی، میزان واردات آنها از جامعه اقتصادی اروپا
(۱)
نسبت به سال ما قبل کاهش بیشتری یافته است.

تجارت جهانی کره در سال ۱۹۸۶ ارزش کمی بخوردار گشت.

در حال حاضر، وضعیت بازار جهانی کره، شامل سطح بالای میزان ذخایر، تقاضای ضعیف و پائین بودن قیمت‌های بین‌المللی ناشی از رقابت شدید می‌باشد. علیرغم پائین بودن میزان قیمت‌ها، تقاضای خرید کره از جانب کشورهای در حال توسعه، بدلیل ضعف بنیه مالی آنها از جهت تأمین ارزوا وضع و خیم اقتصادی، تمايل به ضعف داشته است. علاوه بر آن، با بکارگیری سیاست‌های ویژه‌ای در خصوص تولیدات داخلی فراورده‌های لبنی در چنین کشورهایی، تولید تا حدی افزایش یافته است. میزان واردات شوروی نظیر روند گذشته بعلت پائین بودن سطح قیمت‌های بین‌المللی همچنان در سطح بالا قرار داشته است و البته در مواجهه قیمت‌ها روبه افزایش که از این دستورالعمل می‌باشد. از تقاضای وارداتی شوروی کاسته شده است.

در سال ۱۹۸۷، بازار جهانی کره در وضعیت ضعف قرار داشته است. در سال ۱۹۸۷/۸۸ بدلیل کاهش قابل توجه تولید که منجر به تقلیل در ذخایر کره گردیده، جهت رشد بازار جهانی امیدها یعنی پدیدارگشته است، صادرات کشورهای عضو جامعه اقتصادی اروپا به کشورهای جهان سوم، که در سال ۱۹۸۵ به ۴۰۱ هزار تن تقلیل یافته بود، در سال ۱۹۸۶ به پائین‌ترین سطح خود طی سالهای گذشته یعنی ۱۸۵ هزار تن رسید. این صادرات عمدتاً "به کشورهای حوزه دریای مدیترانه و صادرکننده نفت (اوپک)" صورت گرفته است. میزان صادرات کشورهای EEC در سه ماهه^۱ نخست سال ۱۹۸۷ به شوروی بالغ بر (۱) ECE, Op cit, P.101.

۳۵۵ هزارتن بوده است.

در سال ۱۹۸۶، صادرات زلاندنو $\frac{1}{4}$ تقلیل یافت و به حد ۱۶۲ هزارتن رسید. قسمت عمده‌این صادرات به انگلستان صورت گرفته است. تحت تعریفهای ترجیحی جهت ورود کرده، انگلستان توانسته است حدود ۸۱ هزارتن در سال ۱۹۸۵ و ۷۹ هزارتن در سال ۱۹۸۶، کرده از زلاندنو اردماید. سهمیه جهت واردات کرده طی سال‌های ۱۹۸۲ و ۱۹۸۸ به ترتیب بالغ بر ۷۶ و ۷۴ هزارتن بوده است. زلاندنوهمنجین فروش‌های بالغ بر ۲۳ هزارتن به الجزایر و ۲۶ هزارتن به شوروی، طی سال ۱۹۸۶ داشته است. میزان فروش کرده کشور مذکور در ۶ ماه نخست سال ۱۹۸۷ بالغ بر ۹۱/۵ هزارتن، در مقابل ۷۶/۲ هزارتن دوره مشابه سال قبل گردیده است. همنجین برطبق گزارشی در اوت ۱۹۸۷، زلاندنو حدود ۳۶/۵ هزارتن کرده بی‌نمک به ایران فروخته است. صادرات استرالیا تا پایان سال ۱۹۸۵ به روند صعودی خود داده داد و به سطح ۲۷ هزارتن بالغ گردید. در سال ۱۹۸۶ میزان صادرات کرده این کشور با ۲۸ درصد کاهش به ۲۵ هزارتن رسید. این صادرات عمدتاً "به کشورهای الجزایر، ایران و تعداد از کشورهای حوزه اقیانوس آرام" صورت گرفت. میزان صادرات کرده و روغن کرده استرالیا در سال ۱۹۸۷/۸۸، بالغ بر ۴۲ هزارتن، در مقابل ۳۴/۷ هزارتن در سال ۱۹۸۶/۸۷، پیش‌بینی شده بود.

رونده نزولی صادرات کرده کشور فنلاند ادامه یافت و در سال ۱۹۸۶ بالغ بر ۱۰ هزارتن گردید. قسمت عمده‌این کاهش مربوط به صادرات به کشورهای افریقائی بوده است. میزان صادرات این کشور به شوروی در سال ۱۹۸۶ به ۱۰ هزارتن رسید که

متضمن افزایش اندکی نسبت به سال ۱۹۸۵ می باشد. صادرات سوئد نیز تقلیل یافت و از ۱۳ هزارتن در سال ۱۹۸۷ به ۶ هزارتن در سال ۱۹۸۶ رسید. میزان صادرات کره در ایالات متحده که در سال ۱۹۸۵ بالغ بر ۴۰ هزارتن بوده، در سال ۱۹۸۶ به ۶ هزارتن رسید. این عهده از "عمدتاً" به کشورهای مصر، مکزیک و جامائیکا صادر گردید. تحسیت قانون امنیت غذا ئی سال ۱۹۸۵ ایالات متحده (Food Security Act) یک برنامه ۵ ساله پرداخت سوبسید در سطح تولید مزرعه، میزان فروش‌های صادراتی سالانه اعلاوه بر مصرف داخلی، طی سالهای ۸۸-۸۶ به حدود ۱۰۰ هزارتن می رساند و این میزان، مزاحمتی جهت بازارهای داخلی و جهانی فراهم نمی آورد. طبق برنامه مزبور، در سال ۱۹۸۶ تنها ۳ هزارتن کره مایع به خارج صادر گردیده است و بهر-حال، تحت برنامه جدید تشویق صادرات فرآورده‌های لبنی^(۱) مورخ فوریه ۱۹۸۷، ایالات متحده مقدار ۱۴۰ هزارتن از کره مرغوب را به تعداد زیادی از کشورها عرضه داشت. بخاطر تقلیل ذخایر، انتظار نمی رود که ایالات متحده، حتی امکان در آینده تزدیک، در بازارهای صادراتی نقش عمده‌ای را بر عهده گیرد.

واردادات کره توسط جامعه اقتصادی اروپا از کشورهای جهان سوم که در سال ۱۹۸۵ بالغ بر ۸۵ هزارتن بوده است، در سال ۱۹۸۶ به ۸۵ هزارتن رسید. زلاندنومتبغ اصلی واردات جامعه بوده است و ارادات کشور سوئیس با ۱۱ درصد رشد، در سال ۱۹۸۶ به ۷/۹ هزارتن رسید و چنین پیش‌بینی شده که در سال ۱۹۸۷ باز هم بیشتر افزایش یابد. در لهستان، واردات از مقدار صفر در سال ۱۹۸۵ به ۳۸/۹ هزارتن

(۱) Dairy Export Incentive Programme.

در سال ۱۹۸۶ رسید. منبع عمدۀ این واردات، جامعه اقتصادی اروپا بوده است. برای سال ۱۹۸۷ افزایش بیشتری در واردات این کشور پیش‌بینی گردیده بود.

واردات در شوروی از ۲۷۶ هزار تن در سال ۱۹۸۵ به ۱۹۴ هزار تن در سال ۱۹۸۶ رسید. قسمت عمدۀ این واردات از جامعه اقتصادی اروپا تامین گردیده است. در سه ماهه اول سال ۱۹۸۷، شوروی مقدار ۳۰۰ هزار تن کره کهنه، در مقایسه با ۱۲۵ هزار تن در سال ۱۹۸۶^(۱) از EEC خریداری نمود.

در بین گروه‌های مختلف کشورها، سهم کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری از کل واردات کره جهان، طی سال‌های ۸۶-۱۹۸۲، بطور متوسط سالانه ۴۸/۶ درصد (۶۳۲/۵ هزار تن) بوده است. سهم این گروه از کشورها پس از چند سال کاهش پو در پی از ۵۵/۶ درصد در سال ۱۹۸۲ به ۴۴ درصد در سال ۱۹۸۵ رسید، این سهم در سال ۱۹۸۶ مجدداً افزایش یافت و بالغ بر ۴۹/۷ درصد گردید. متوسط سالیانه سهم کشورهای در حال توسعه سرمایه‌داری (جهان سوم)، طی سال‌های مذکور ۳۳/۱ درصد (۴۳۵/۷ هزار تن) بوده که در مقایسه با متوسط سهم کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری ۱۵/۵ درصد کمتر است. تغییرات سهم گروه کشورهای در حال توسعه سرمایه‌داری تقریباً "بر عکس" تغییرات سهم گروه کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری می‌باشد. گروه کشورهای سوسیالیستی طی سال‌های مورد نظر همواره رتبه سوم را دارد. بوده است. متوسط سهم این گروه از کشورها در واردات جهان ۱۸/۲ درصد (۲۲۸/۱ هزار تن) بوده است (جدول ۱۹).

طبق آمارسازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (FAO)،

(۱) The World Market for Dairy Products 1987, P. 26.

(۱) جدول (۱۹) سهم کروههای مختلف کشورها از واردات جهانی کره طی سالهای ۸۶ - ۱۹۸۲

سال	۱۹۸۶	۱۹۸۵	۱۹۸۴	۱۹۸۳	۱۹۸۲	شرح
کل جهان (تن)	۱۰۰ (۱۲۸۰۸۰۶)	۱۰۰ (۱۲۷۶۳۶۶)	۱۰۰ (۱۲۴۰۹۵۹)	۱۰۰ (۱۲۹۸۳۷۱)	۱۰۰ (۱۳۱۰۲۸۱)	کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری
کشورهای در حال توسعه سرمایه‌داری	۴۹/۷	۴۴/۰	۴۵/۴	۴۸/۵	۵۵/۶	
کشورهای سوسیالیستی	۳۰/۷	۳۵/۰	۳۲/۲	۲۲/۲	۲۹/۰	
	۱۹/۶	۲۱/۰	۱۷/۲	۱۸/۲	۱۵/۳	

- درصدها براساس ارقام موجود در مأخذ محاسبه شده‌اند.

F.A.O., Trade Yearbook, 1984, 1985, 1986.

(۱) جدول (۲۰) سهم کروههای مختلف کشورها در صادرات جهانی کره طی سالهای ۸۶-۱۹۸۲

سال	۱۹۸۶	۱۹۸۵	۱۹۸۴	۱۹۸۳	۱۹۸۲	شرح
کل جهان (تن)	۱۰۰ (۱۲۲۴۴۱۱)	۱۰۰ (۱۲۸۵۱۱۰)	۱۰۰ (۱۲۵۹۲۶۱)	۱۰۰ (۱۲۵۷۷۲۸)	۱۰۰ (۱۳۰۹۴۴۹)	کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری
کشورهای در حال توسعه سرمایه‌داری	۹۳/۳	۹۲/۲	۹۲/۶	۹۱/۶	۹۲/۱	
کشورهای سوسیالیستی	۲/۳	۲/۴	۲/۴	۲/۶	۲/۱	
	۴/۴	۴/۴	۵/۰	۴/۸	۴/۸	

- درصدها براساس ارقام موجود در مأخذ محاسبه شده‌اند.

F.A.O., Trade Yearbook, 1984, 1985, 1986.

مأخذ:

متوجه میزان صادرات جهانی کره طی سالهای ۱۹۸۲-۸۶ بالغ بر ۱/۳ میلیون تن ، معادل متوسط میزان واردات جهانی ، بوده است . متوسط سهم کروه کشورهای پیشرفته سرمایه داری ، طی سالهای مذکور بالغ بر ۹۲/۸ درصد (۱/۲ میلیون تن) شده که در مقایسه با سهم دوگروه دیگر بسیار باشد . مجموع متوسط سهم کروه کشورهای در حال توسعه سرمایه داری و سوسیالیستی ۷/۳ درصد بوده که تنها ۲/۶ درصد از آن به کشورهای جهان سوم تعلق داشته است . په رسانی کشورهای در حال توسعه طی سالهای پا دشده بطور متوسط سالیانه حدود ۳۳ هزار تن کره قادر نموده اند و از کشورهای سوسیالیستی (حدود ۶ هزار تن) در مرتبه سوم قرار دارند . نکته قابل ذکر اینکه سهم کروههای کشورها طی سالهای ۱۹۸۲-۸۶ تقریباً " از ثبات نسبی برخوردار بوده است و تغییر قابل ملاحظه ای در آنها مشاهده نمی شود . در کل ، کشورهای پیشرفته سرمایه داری در تجارت کره بمراتب نسبت به کشورهای در حال توسعه سرمایه داری و سوسیالیستی موفق تر بوده اند . (جدول ۲۵) .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

موافقتنا مه بین المللی کره جامع علوم انسانی

در موافقتنامه دیگری که متعاقب موافقتنامه ۱۲۵۰ وریل ۱۹۷۹ کشورهای ذیر بخط در توکیو، با مضا رسید، چربیهای شیربر طبق نومانکلاتور شورای همکاریهای کمربکی (CCCN) با تعرفه ۵۳/۴ هدرصد مشخص می شوندو شما مل شیرهایی است که چربی موجود در آنها ۵۵ درصد ویا بیشتر باشد . در این موافقتنامه، اهدافی جهت توسعه بازار جهانی فرا وردهای لبندی از جمله کره در نظر گرفته شده بود . بمنظور رسیدن به این اهداف ، حداقل قیمت های صادراتی مطابق با

شرايط زيرجهت كره پيشنهاد گردید:

ميزان چربی : ۸۰ درصد

بسته بندی : در بسته های استانداردی که در تجارت بکار می روندو شامل حداقل ۲۵ کیلوگرم و یا ۵۰ پوند وزن خالص می باشند صورت میگیرد .

شرايط فروش : فروش فوب (F.O.B) . قيمت تحويل در مرز کشور صادرکننده (Free - at - Frontier Exporting Country) کشورهاي ذيربط در اين موافقتنامه تعهد نمودند که با اتخاذ روش ها اجازه ندهند که قيمتهاي صادراتي در حدی پائين تراز سطح حداقل مورد توافق در موافقتنامه قرار گيرند . حداقل قيمت طبق بند ۲ موافقتنامه در سطح هر تن ۹۲۵ دلارا مريكا ثبيت شد . حداقل قيمتهاي مزبور با توجه به شرايط تجارت جهانی کره از يك طرف و نتایج عمل موافقتنامه از طرف ديگر ميتوانند تغيير یافته و اصلاح شوند . در اينصورت ميزان آن در حدی قرار ميگيرد که بتواند منافع مصرفکنندگان ، تولیدکنندگان و توزيع کنندگان را تامين نماید . در موافقتنامه مذكور ، تشکيل کميته اي نيز پيش بینسي شده که در سپتا مبر هرسال نشستي داشته و در آن حداقل قيمتها را با توجه به عوامل مختلف مورد ارزيا بي قرار ميدهد هرگاه کالا " حقيقتا " با شرايط غير از شرايط فوق صادر شود ، کميته مسلح " در تعديل اين حداقل قيمتها خواهد كوشيد .

در هر صورت ، کشورهاي ذيربط در اين موافقتنامه ملزم به رعایت حدود حداقل قيمتهاي صادراتي مي باشند ، بطور يکه حتى الامکان قيمتهاي معاملاتي در پائين تراز آنها قرار نگيرند .

تولید کره در ایران شامل تولید بخش‌های سنتی و کارخانه‌ای است. کره‌ای که بروش سنتی تهیه و به بازار عرضه می‌شود عمدها "غیر بهداشتی" بوده و از این حیث در مقایسه با کره‌وارداتی، از نظر رقاابت در موضع ضعف قرار دارد. برطبق جدول (۲۱)، میزان تولید کره در ایران در سال ۱۳۶۰، بالغ بر ۹۶ هزار تن بوده است. در همین سال میزان کره پاستوریزه تولید شده، در حد ۱۱ هزار تن قرار داشته است. در سال ۱۳۶۱، تولید با ۱/۵ درصد کاهش به ۶۸ هزار تن میرسد. در سال‌های ۱۳۶۲ و ۱۳۶۳، تولید در سطح ۷۰ هزار تن ثابت باقی مانده است. طی سال‌های یاد شده، میزان تولید کره پاستوریزه (شامل مارگارین) بالغ بر ۲۵ و ۲۱ هزار تن گردیده است. طبق آمارها منتشره توسط سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (FAO)، میزان تولید در سال ۱۹۸۴ (۱۳۶۴) در حد ۷۰ هزار تن بوده و پس از افزایش در سال ۱۹۸۵ (۱۳۶۴) شامل رقم ۷۱ هزار تن می‌شود. در سال بعد (۱۳۶۵) نیز تولید در همین سطح قرار داشته است، (جدول ۲۲).

طی سال‌های اخیر، صادراتی از ایران به دیگر کشورها صورت نگرفته است. ولی میزان واردات در هر سال قابل ملاحظه بوده و طبق جدول (۲۱)، طی سال‌های ۱۳۶۰-۱۳۶۳، بطور متوسط بیش از ۴۵ درصد میزان مصرف ظاهری طی همین سال‌ها را تشکیل داده است. طبق آمار بازرگانی خارجی کشور (گمرک)، در سال ۱۳۶۴، کل میزان واردات کره بالغ بر ۵ هزار تن بوده که از کشورهای آلمان شرقی، آلمان غربی، ایرلند، دانمارک، هلند، اروگوئه، استرالیا و زلاندنو صورت گرفته است. در بین این کشورها، زلاندنو (با ۶ درصد) سه

واسترالیا (با ۱۶/۵ درصد سهم) ، به ترتیب رتبه‌های اول و دوم را داشته‌اند.

میزان مصرف ظاهربالغ در سال ۱۳۶۰ با ۱۳۵ هزار تن بوده است . در سال ۱۳۶۱ با ۱۵ درصد کاهش به ۱۱۷ هزار تن میرسد . طی سال‌های ۱۳۶۲ و ۱۳۶۳ مصرف با رشدی به ترتیب معادل با ۱۲/۱ و ۹/۲ درصد به ۱۳۷ و ۱۳۸ هزار تن بالغ گردیده است . در سال‌های بعد از میزان مصرف کاسته شد ، طوریکه نهایتاً " در سال ۱۳۶۵ به ۹۳ هزار تن رسید .

در حال حاضر کره نیز نظیر پنیر بد و صورت آزاد و کوپنی توزیع میگردد . قیمت نوع کوپنی آن بازاره ۲۵۰ گرم ۱۸۰ ریال می باشد و بهر فرد نیز ۱۵۵ گرم در ماه تعلق میگیرد و نوع آزاد کره با قیمت‌های هر کیلو برابر ۲۰۰۰ ریال بفروش میرسد .

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

جدول (۲۱) تولید ، واردات ، مادرات و مصرف ظاهري کره در ايران طی سالهاي
۱۳۶۰ - ۶۳ واحد: (هزارتن)

۱۳۶۳	۱۳۶۲	۱۳۶۱	۱۳۶۰	سال
توليد: کره				شرح
(۲۰/۸۴۴)	(۲۲/۸۲۲)	(۲۲/۱۲۹)	(۱۱/۳۰۲)	کره پاستوريزه (شا مل مارکارين)
۶۸	۶۷	۴۹	۶۱	واردات
-	-	-	-	مادرات
۱۳۸	۱۳۷	۱۱۷	۱۳۰	مصرف ظاهري

ماخذ: موسمه مطالعات و پژوهشهاي بازرگانی ، مجموعه بررسيهای بازرگانی
داخلی ۱۳۶۵-۶۶ ، مردادماه ۱۳۶۵.

جدول (۲۲) تولید ، مادرات و واردات و مصرف ظاهري کره در ايران طی سالهاي
۱۹۸۴ - ۸۶ واحد: تن

۱۹۸۶	۱۹۸۵	۱۹۸۴	سال
F	F	F	شرح
۷۱۴۷۰	۷۱۴۲۵	۶۹۷۲۰	توليد (۱)
۲۲۰۰۰	۵۱۰۰۰	۶۶۹۵۶	واردات (۲)
-	-	-	مادرات (۲)
۹۲۴۲۵	۱۲۲۹۳۵	۱۳۶۶۷۶	مصرف ظاهري *

F : رقم تخمینی سازمان FAO می باشد .

* : براساس رابطه : مادرات - واردات + تولید = مصرف ظاهري، محاسبه شده است .

ماخذ: تنظيم براساس آمارهاي موجود در نشريات FAO : سالهاي ۱۹۸۴ ، ۱۹۸۵ ، ۱۹۸۶ و ۱۹۸۷-۸۸ .
1-FAO.FAO Production Yearbook,1985,1986, (Rome:FAO Pub;1986) .
2-FAO.FAO Trade Yearbook,1985,1986, (Rome:FAO Pub;1985,86).

- 1-GATT, International Trade, 1981/82, 1982/1983., (Geneva: GATT Pub. 1982/1983).
  - 2-GATT, International Dairy Arrangement, The World Market for Dairy Products 1987, (Geneva: GATT Pub. November 1987).
  - 3-United Nations, ECE, Review of the Agricultural Situation in Europe at the End of 1983, Volume II, Livestock, Meat and Dairy Products, (New York: U.N. Pub., 1984).
  - 4-OECD, Milk and Milk Products Balances in OECD Countries. 1976-1984, (Paris, 1986).
  - 5-Food News, 20/24 Oct, 1986.
  - 6-Food and Agricultural Organization of the United Nations (FAO), Commodity Review and Outlook 1986-87, (Rome: FAO Pub. 1987).
  - 7-World Economic Service, No. 250, May 27, 1988.
  - 8-General Agreement on Tariffs and Trade, International Dairy Arrangement, (Geneva: GATT Pub., 12 April, 1979).
  - 9-Food Outlook, June 1987.
  - 10-FAO, FAO Production Yearbook, 1986, (Rome: FAO Pub, 1987).
  - 11-FAO, FAO Trade Yearbook, 1985, 1986, (Rome: FAO Pub, 1986, 1987),
  - 12-Food Policy, Vol 10/No. 3/Aug. 1985.
- ۱۳- مجله کشاورزی، شماره ۹۱
- ۱۴- گمرک ایران، آمار بازارگانی خارجی کشور، سالهای ۱۳۶۳ و ۱۳۶۴.
- ۱۵- مجله زیستون، شماره ۷۷.